

Taenia saginata, Tasemnice bezbranná

Tasemnice bezbranná se vyskytuje kosmopolitně a dorůstá obvykle 3 – 10 metrů délky, hlavička tasemnice je vybavena 4mi přísavkami, prostřednictvím kterých drží v tenkém střevě **definitivního hostitele - člověka**. Důležitou skutečností je, že člověk může být pro tuto tasemnici pouze definitivním hostitelem, ne mezihostitelem, tak jak je tomu u její příbuzné *Taenia solium*, *Tasemnice dlouhočlenné*.

Mezihostitelem, ve kterém se vyvíjí larvální stádium - boubel, je zde **skot**. Mezihostitel se nakazí vajíčky, která spolu s články vylučuje nakažený člověk a která ve vnějším prostředí za příznivých podmínek velmi dobře, i několik měsíců, přežívají. Po pozření vajíčka se z něj uvolňuje larva, která se stěnou střevní dostane do krevního oběhu a odtud do svaloviny mezihostitele. Ve svalovině se vytvoří asi 10 mm velký cysticerkus (= cysticerkus bovis = boubel), který je zdrojem infekce pro člověka při požívání syrového nebo nedostatečně tepelně upraveného masa (např. tatarský biftek).

Po pozření nedostatečně tepelně upraveného masa se z cysticerku uvolní hlavička tasemnice (skolex), přichytí se sliznice stěny střevní a začne produkovat články (proglotidy). Zralé články s vajíčky jsou vylučovány se stolicí nebo i mimo defekaci. Články mohou dokonce vykazovat omezený pohyb. Vajíčka jsou pak zdrojem infekce pro skot.

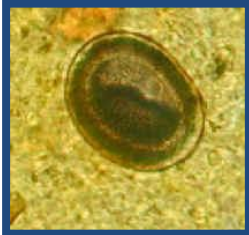
Prevencí je tedy nekonzumovat syrové nebo nedostatečně tepelně upravené maso.

Nákaza nejčastěji probíhá bezpříznakově, může se vyskytnout dráždění střeva, hubnutí, průjem či zácpa. Prepatentní perioda (= doba od vstupu infekčního stádia do organismu hostitele až do prvních příznaků infekce, což je zde obvykle vylučování článků/vajíček tasemnice) je zde přibližně 2 -3 měsíce a tasemnice může přežívat ve střevě člověka řadu let.

Při podezření na nákazu je důležité prohlížet stolici, zdali v ní nejsou uvolněné články, které připomínají uvařené široké nudle. Pokud takový nález pacient učiní, je důležité článek přinést do parazitologické laboratoře k určení (článek vkládáme s několika kapkami vody do zkumavky, či prázdné lékovky). Zároveň doporučuji vyšetření stolice, které však musí být opakované (minimálně 3 x a obden) a vzorek stolice musí mít velikost vlašského ořechu.

Mgr. Hana Bílková Fránková

Obr. 1 vajíčko tasemnice

Obr. 2, 3 dospělá tasemnice

Obr. 4 vývojový cyklus *Taenia saginata* a *Taenia solium*

